

Институт за упоредно право

Јелена Костић

КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Монографија 171

Јелена Костић
КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА
ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Монографија 171

Издавач

Институт за упоредно право, Београд

За издавача

Проф. др Владимир Чоловић

Рецензенти

Проф. др Наташа Мрвић Петровић

научни саветник Института за упоредно право у Београду

Проф. др Божидар Бановић

редовни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду

Проф. др Слађана Јовановић

редовни професор Правног факултета Универзитета Унион у Београду

Лектура

Др Тамара Груден

Припрема и шtamпa

Досије студио, Београд

Тираж

300

ISBN 978-86-80186-43-6

Јелена Костић

**КРИВИЧНОПРАВНА
ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ
ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

Институт за упоредно право
Београд, 2018

Монографија је настала као резултат рада на пројекту
Института за упоредно право „Српско и европско право –
упоређивање и усаглашавање“ (евиденциони број: 179031),
који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Издавање монографије финансијски је помогао град Београд.

© Институт за упоредно право, 2018.

Сва права задржана. Ниједан део ове књиге не може бити репродукован, преснимаван или преношен било којим средством – електронским, механичким, копирањем, снимањем, или на било који други начин без претходне сагласности аутора и издавача.

Мојој ћерки Тамари, с љубављу

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....	13
УВОД.....	15
СПИСАК СКРАЋЕНИЦА.....	19
Поглавље I	
ПОЈАМ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА И ФИНАНСИРАЊЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.....	21
1. ПОЈАМ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.....	22
2. ФИНАНСИРАЊЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.....	24
2.1. Приходи буџета Европске уније.....	26
2.2. Расходи буџета Европске уније.....	29
Поглавље II	
ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПУТЕМ КРИВИЧНОПРАВНИХ МЕРА.....	31
1. ПОЈАМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.....	32
2. ОБЈЕКТ ЗАШТИТЕ КРИВИЧНИХ ДЕЛА НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.....	35
3. РАЗВОЈ КРИВИЧНОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.....	38
3.1. Конвенција о заштити финансијских интереса Европске уније.....	41
3.2. Успостављање Канцеларије европског јавног тужиоца.....	42
4. ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ О КРИВИЧНОПРАВНОЈ ЗАШТИТИ ЊЕНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА.....	43
4.1. Директива о сузбијању превара на штету финансијских интереса Европске уније кривичноправним мерама.....	44
4.2. Превентивне мере и систем раног откривања неправилности и искључења могућности коришћења средстава буџета Европске уније (EDES).....	48

Поглавље III

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ НА НИВОУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ЗАШТИТА ЊЕНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА.	53
1. ЕУРОЦАСТ И САРАДЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА НА НИВОУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	54
2. ЕУРОПОЛ И ПОЛИЦИЈСКА САРАДЊА ЗЕМАЉА ЧЛАНИЦА.	55
2.1. Административна сарадња земаља чланица у области пореза на додату вредност	56
3. ЕВРОПСКА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ФИНАНСИЈСКИХ ПРЕСТУПА (OLAF)	59
4. КАНЦЕЛАРИЈА ЕВРОПСКОГ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА	62
4.1. Делегирани јавни тужиоци.	65
4.2. Надлежност Канцеларије европског јавног тужиоца	66
4.3. Надлежност судова земаља чланица	68
4.4. Сарадња Канцеларије европског јавног тужиоца са Еуроцастом.	68
4.5. Сарадња Канцеларије европског јавног тужиоца са OLAF-ом	69
4.6. Сарадња Канцеларије европског јавног тужиоца са Еурополом и Европском комисијом	70
4.7. Сарадња Канцеларије европског јавног тужиоца са земљама које не учествују у поступку блиске сарадње у вези са њеним успостављањем и земаља које нису чланице Европске уније	70
4.8. Европски ревизорски суд	71

Поглавље IV

ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ОДРЕДБАМА МАТЕРИЈАЛНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА У УПОРЕДНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ.	75
1. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ХРВАТСКОМ ЗАКОНОДАВСТВУ	76
1.1. Кривична дела којима се штите финансијски интереси Европске уније у вези са њеним приходима	76
1.2. Кривична дела којима се штити буџет Европске уније од ненаменске потрошње	77
1.3. Рокови застарелости кривичног гоњења и одговорност правних лица за кривична дела.	79

2. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У КРИВИЧНОМ ЗАКОНИКУ СЛОВЕНИЈЕ	80
2.1. Кривична дела којима се штите финансијски интереси Европске уније у вези са њеним приходима	80
2.2. Кривична дела којима се штити буџет Европске уније од ненаменске потрошње	82
2.3. Рокови застарелости кривичног гоњења и одговорност правних лица за кривична дела.	84
3. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У НЕМАЧКОМ ЗАКОНОДАВСТВУ	84
3.1. Кривична дела којима се штите финансијски интереси Европске уније у вези са њеним приходима	85
3.2. Кривична дела којима се штити буџет Европске уније од ненаменске потрошње	87
3.3. Рокови застарелости кривичног гоњења и одговорност правних лица за кривична дела.	89
4. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У КРИВИЧНОМ ЗАКОНИКУ ЕСТОНИЈЕ	90
4.1. Кривична дела којима се штите финансијски интереси Европске уније у вези са њеним приходима	90
4.2. Кривична дела којима се штити буџет Европске уније од ненаменске потрошње	91
4.3. Рокови застарелости кривичног гоњења и одговорност правних лица за кривична дела.	93
5. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ИТАЛИЈАНСКОМ ЗАКОНОДАВСТВУ.	93
5.1. Кривична дела којима се штите финансијски интереси Европске уније у вези са њеним приходима	94
5.2. Кривична дела којима се штити буџет Европске уније од ненаменске потрошње	96
5.3. Рокови застарелости кривичног гоњења и одговорност правних лица за кривична дела.	98
6. КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У КРИВИЧНОМ ЗАКОНИКУ МАЂАРСКЕ	98
6.1. Кривична дела којима се штите финансијски интереси Европске уније у вези са њеним приходима и расходима	99

6.2. Рокови застарелости кривичног гоњења, кажњавање за покушај и одговорност правних лица за кривична дела.....	101
Поглавље V	
ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	103
1. КРИВИЧНА ДЕЛА КОЈИМА СЕ ШТИТЕ ФИНАНСИЈСКИ ИНТЕРЕСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ВЕЗИ СА ЊЕНИМ ПРИХОДИМА.....	103
2. КРИВИЧНА ДЕЛА КОЈИМА СЕ ШТИТИ БУЏЕТ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД НЕНАМЕНСКЕ ПОТРОШЊЕ	105
3. РОКОВИ ЗАСТАРЕЛОСТИ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА, КАЖЊАВАЊЕ ЗА ПОКУШАЈ И ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА.....	109
4. ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПРЕМА ГОДИШЊЕМ ИЗВЕШТАЈУ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ О НАПРЕТКУ СРБИЈЕ У ПРОЦЕСУ ПРИСТУПАЊА	110
5. ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ВАНКРИВИЧНОМ РЕГУЛАТОРНОМ ОКВИРУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	111
5.1. Интерна финансијска контрола управљања средствима претприступне помоћи	115
5.2. Екстерна финансијска контрола управљања средствима претприступне помоћи	116
5.2.1. Надлежност буџетске инспекције и Државне ревизорске институције.....	116
5.2.2. Надлежност Канцеларије за ревизију система управљања програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (IPA II)	117
Поглавље VI	
ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПРЕМА ИЗВЕШТАЈИМА ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ.....	121
1. ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2013. ГОДИНУ.....	121
2. ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2014. ГОДИНУ.....	125
3. ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2015. ГОДИНУ.....	128
4. ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2016. ГОДИНУ.....	130
5. ИЗВЕШТАЈ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2017. ГОДИНУ.....	133

Поглавље VII	
ЗАШТИТА ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ПРАКСИ ЕВРОПСКОГ СУДА ПРАВДЕ	137
1. Примене одредаба о застарелости кривичног гоњења – Одлука Суда правде Европске уније у предметима <i>Taricco I</i> и <i>Taricco II</i>	138
2. Примена начела <i>ne bis in idem</i> – Одлука Суда правде Европске уније у случају <i>Menci</i>	143
ЗАКЉУЧАК	149
ЛИТЕРАТУРА	155
1. Монографије, уџбеници, чланци и поглавља у зборницима	155
2. Међународни и национални прописи и документи	159
3. Извештаји Европске комисије и судска пракса	162